

s. However, will I be permitted to put supplementaries on this?

Mr. SPEAKER.—Now that question is over.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Hon'ble Member can put a fresh question.

Janab J. MOHAMED IMAM.—At the next session?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Even in this Session; Short Notice question.

Mr. SPEAKER.—However, it is over. We will see tomorrow.

Election to the Senate.

Mr. SPEAKER.—As Hon'ble Members have already been informed, election to the Senate will take place today between the hours 3 P.M. and 5 P.M. in the Secretary's Room.

BUDGET FOR 1952-53.—DEMANDS FOR GRANTS.

Second Stage—(contd.)

Demand No. 14—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

27. Administration of Justice.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 15,92,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of 'Administration of Justice'."

Separation of the Executive from the Judiciary.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, I move:

"That the demand under the head '27 Administration of Justice' for Rs. 15,92,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the Government to take immediate steps to separate the Executive from the Judiciary)"

Sir, while commending this cut motion for the acceptance of this Hon'ble House, I need not lay stress upon the importance of this aspect of the Constitution. We know that we have reached a stage when we have hammered out a Constitution for ourselves in the Constituent Assembly which was elected by the people. We also know that we are now working under the new Constitution having been elected under adult suffrage. It is a well-known fact that under the Directive Principles in the Constitution there is a provision to the effect that in every State, whether it is Part A, or Part B or Part C, the Executive should be separated from the Judiciary. It is article 50 of the Constitution under the Directive Principles of State Policy. It is a well-known doctrine in the development of any Government. And also we know from the Constitution of India, that a Supreme Court has been established vesting it with all judicial functions. And while providing for the establishment of a Supreme Court it has been contemplated under that particular provision that the Supreme Court will have the power to decide matters relating to the Centre and the federating units or between States and States. As the members of this House are aware, it is well-recognised in the American Constitution that the Judiciary should be independent of the Executive. I also want to bring home to the Members of this House that these three component parts of a Government *viz.*, the Executive, the Legislature and the Judiciary should function independently of each other. We know also full well why there should be this separation. For example, if the Executive is given the power to legislate as well as execute and also sit in judgment over its own legislation, we know to what extent that power would be exercised in conformity with the accepted principles of democracy. Instead of the principle of democracy being implemented there would be what we call dictatorship. That is the reason why all authors and all accepted scholars on Constitutionalism have said that the Judiciary should be completely independent of the Executive and they have

(SRI M. LINGANNA).

gone a step further and said that the Legislature also should be independent of the Executive so that one may serve as a check over the other. This doctrine of separation of the Judiciary from the Executive is based on checks and balances. We know for example that but for the decision of the Supreme Court the Preventive Detention Act which was promulgated by the Parliament would not have been altered. The Supreme Court held that a particular provision in the Preventive Detention Act was *ultra vires* of the Constitution. Because a particular provision was declared *ultra vires* of the Constitution, the Executive could not but change that provision and the liberty of the citizen incorporated in the Fundamental Rights was thus protected. We can see many examples of this kind in the American Constitution. When they declared their Independence at the Philadelphia Conference in the year 1776, they never probably thought of this particular provision. As they developed constitutionally, and as other units came into the fold of the Centre, they provided for the independence of the Judiciary and the Executive. There the supreme head of the Executive is the President. At the same time we see that there are certain lapses in the written Constitution of America because whatever is legislated by the Congress can be sent again for reconsideration by the President. We have also seen, for example in the Indian Constitution which probably is more or less modelled on the American Constitution and the British Cabinet system, that so far as the Hindu Code Bill was concerned, every one of us is aware that that particular Bill was withheld by the President. I am not going into the merits or demerits of the Bill as such but here we can see the influence of the President, the supreme head of the Executive, over the Legislature though we know that the Legislature also should be quite independent of the Executive. It is also provided in the Indian Constitution that every State should establish a High Court of its own. We know also that these Judges

are appointed by the Chief Justice of the Supreme Court under the orders of the President who is in turn advised by the Chief Justice. But, in the States we find this particular anomaly, that though the Executive to a certain extent is being separated from the Judiciary, that particular doctrine has not been completely implemented. Take for example our own State. Here, we have got our judges and also Subordinate Courts like the District Courts, the Munsiff Courts and the Sub-Courts. There we see that the separation of the Judiciary from the Executive is being implemented only to a certain extent. But, there are other administrative matters which have been entrusted to the Executive. I would take for example the Deputy Commissioners of Districts in the Mysore State as well as the Collectors in other States. The Deputy Commissioner is no doubt the Head of the Revenue District, but at the same time he is also the Police Head of the District. Added to that he is the District Magistrate. Thereby to one person these three functions are entrusted. So also in the case of the Amildars and the Sub-Division Officers. A Sub-Division Officer, in addition to his being the Revenue Head of the Sub-Division, is also the *ex-officio* Magistrate and he is empowered to try some cases under Section 107 of the Criminal Procedure Code. So also the Amildar. Here, whatever legislation or Bill is hammered out will have to be implemented and put into action by the Executive and the machinery that is being used is the Executive by the State Authority *i.e.*, the Cabinet and the Rajpramukh of the State. While implementing these various enactments in the State we see that from the District level to the Taluk, level because of the admixture of the Executive and the Judiciary, the enactments that were purely meant for the well being of the people, can well be misused and in allowing this to happen, to a certain extent, we are falling far behind the times.

I know, as most of the members of this House know, that Madras has implemented this doctrine to a certain extent. It has separated the Judiciary

from the Executive in some Districts, of course. I know full well that the Mysore Cabinet may hesitate to implement this doctrine and advance this reason, namely, their financial difficulty. But, I believe that by separating the Executive from the Judiciary from the District level down to the Taluk level, the cost of separation would not be so much, because it may call for the establishment of only a few more Courts and nothing more and nothing less. A few days back the House was given to understand that the High Court is considering this particular aspect of the question and the Government have not yet received the report from the High Court in regard to the separation of the Judiciary from the Executive. But, Sir, my humble submission in regard to this aspect is only this. The doctrines of democracy are to be fully implemented and they are to be fully practised. We know that we are in a year which is pervaded by the atmosphere of independence and we have inherited a Constitution which declares certain fundamental rights which, probably, we cannot find in any other Constitution of the world. It is because we are inheriting this particular atmosphere and the vigour of the people is to be developed to a greater than what it is and because the confidence of the people has to be much more enhanced under this particular atmosphere, we have to take to this measure very soon. As I have said, when the doctrine has been accepted and proclaimed under Chapter IV of the Constitution of India and when it is not so costly, I hope that the Mysore Government will take immediate steps to separate the Judiciary from the Executive very soon.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—My learned friend has spoken at length on the doctrine of separation of powers. I shall go a step further, beyond the periods to which he has referred. I believe, it is Montesquieu who started this theory of separation of power in

the 18th century in France. Just at that time the people of France had become disgusted about their Constitution and they looked up to England with great enthusiasm. In his enthusiasm, Montesquieu began to propound absolute separation of powers (which as a matter of fact did not exist in England) but that was copied by U. S. A. in its enthusiasm to implement the theory as propounded by Montesquieu. Therefore, we find that this separation of power has been taken to extreme lengths in America. But, all the subsequent Democratic Constitutions in the world have felt that it should not be followed to such lengths. Indeed, even in England which gave the basis for the entire theory, we do not find such rigid separation of powers. On the contrary, there is a good deal of overlapping and collaboration between the several organs of the Constitution.

However, in India it has not been laid down as an obligation that there should be separation of power here and now. It is included in Part IV of the Constitution as a Directive Principle so that we can pursue the principle in so far as it could be made applicable to our conditions. But, I may say, specially in Mysore, we have been very fortunate that this principle has been appreciated and adopted by the Mysore Government nearly 25 years before its formulation in Part IV of the constitution as directive Principles. Somewhere in 1925-26 in Mysore this separation of power, in so far as it was practical, was adopted and immediately thereafter the Magistrates at the Taluk level and the Sub-Division Officers at the Sub-Division level were almost divested of their Magisterial powers leaving only such security powers as were necessary. But the conjoint powers have been left intact at the District Magistrate's level. But, so far, on this account, the Government has not received any serious complaint about the misuse of powers. On the contrary, there is a lot of opinion that at the District Magistrate's level it should be left as it is. Here I may at once say that the Government has not made up its mind. It has been carefully examining the case.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO)

The Member made a reference that this was under the consideration of the High Court. We have referred the case to the High Court and have received communication from the High Court that they are actively considering the formulation of their proposals. I may, at this stage, also say that the District Magistrate is a subordinate to the High Court while exercising these magisterial powers. Therefore, the necessary checks are there and as I submitted already, it has not proved disadvantageous in any way.

My friend has already anticipated my remarks about the cost of having a separate District Magistrate for each of the districts and the establishment for the same. On a rough calculation it comes to nearly two lakhs of rupees. The District Magistrates have to be put on par with the Deputy Commissioners and the present scales of pay of each Deputy Commissioner will cost, with the establishment, not less than Rs. 2,000 per month. Therefore, incurring such heavy cost, especially when the budget is so bad as it is, and while we are even denying the other obligatory provisions of the Indian Constitution, especially making primary education compulsory and free, would not be advisable. I request my friends to consider that aspect and I may assure the House that the Government will give its best consideration to pursue this policy in due course.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—I want to know from the Minister whether there is any time-limit placed in this matter of separation of the Judiciary from the Executive?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Constitution itself has not placed any time-limit.

Sri P. R. RAMAIYA.—Any All-India policy in this matter?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—An All-India policy has been formulated under the Constitution and as I said, it is in Part IV of the Constitution—Article 50.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble mover propose to do with his cut motion?

Sri M. LINGANNA.—In view of the assurance, I beg leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The list of cut motions agreed to be moved is furnished to me now. The following cut motions will be taken up; that seems to be the understanding among members. The first cut motion is over. The other cut motions are Nos. 2, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 21 and 22.

Transferring the Second Munsiff Court from Mysore to T. Narsipur.

Sri S. SREENIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Mr. Speaker, I move:

“That the demand under the head ‘27. Administration of Justice’ for Rs. 15,92,000 be reduced by Rs. 100 (to urge the necessity of transferring the Second Munsiff Court from Mysore to T.-Narsipur)”.

Mr. Speaker, while moving this cut motion, I beg to place before this House the urgent necessity of doing what I have suggested in the cut motion. T.-Narsipur Taluk is situated at a distance of 22 miles from Mysore. The border villages of this taluk are 15 miles away from the taluk headquarters. Put together, the border villages would be at a distance of nearly 40 miles from Mysore City. According to the present arrangement, all cases whether of a civil nature or of a criminal nature are being disposed of and dealt with at Mysore City alone. The Second Munsiff Court now located in Mysore City deals with an extent of 90 per cent of cases that refer to T.-Narsipur Taluk. In addition to this, certain cases of Heggaddevanakote Taluk are dealt with in this Court. While making this suggestion to transfer, a doubt may arise as to what should be done as regards the cases of Heggaddevanakote Taluk. In addition to the Second Munsiff Court, there is the First Munsiff's Court at Mysore and these cases may be tagged on and the jurisdiction may be included in the First Munsiff Court.

By retaining the Second Munsiff Court at Mysore, the entire population of T.-Naripur Taluk who have to come to courts for various litigation and criminal cases have not only to pay the necessary charges towards the court fee and other things, but more than that, the travelling charges and for food. Most of these cases are petty cases and even for these cases people from border villages have to come to Mysore City alone. This is really a great hardship. Several representations were made during the course of visits of the Ministers in previous years and this subject has been discussed in full in the various District Conferences held in the past and still transfer has not been effected. My object in tabling the cut motion is just to bring to the notice of the Government that they incur no additional cost. The Second Munsiff Court now situated at Mysore may simply be shifted to T.-Narsipur Taluk and thereby no additional cost is incurred by Government and you will be helping the people of the taluk to a very great extent.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved.—

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

SRI B. NARAYANASWAMY (Mysore South).—Sir, I am sorry I have to oppose my friend Sri Sreenivasa Iyengar. My friend wants to take away the Second Munsiff Court from Mysore City from where I have come and also where I am practising as a lawyer. Apart from that, Mr. Speaker, Sir, the Second Munsiff Court that is located in Mysore City is not merely a Civil Court; it is a Special First Class Magistrate Court also. And probably Sri Sreenivasa Iyengar is not aware of the fact that at one time there was a Special First Class Magistrate Court in addition to the Second Munsiff Court. Later on, some two years ago I think, the Special First Class Magistrate Court was abolished, when a court was given to Krishnarajanagar and the criminal work was tacked on to the Second Munsiff Court. And even if he wants to take away the civil work, what about the criminal cases that are being

tried or that are to be tried by the Second Munsiff at Mysore? And my friend was saying that no additional cost will be involved if the Civil Court is transferred to T.-Narsipur. I do not know what calculation he has in his mind to say that it does not involve any cost. My opinion is if the Civil Court is transferred and the criminal work is to be left in Mysore, it will involve double the cost. Now the Government are being saved the cost of the criminal court since one Munsiff is looking after the magisterial work also. And the second and the most important reason is this: I find it is now thought of to be a mistake to transfer courts to taluk headquarters. I know that there are some difficulties even in some taluk headquarters for want of a court. But the question is: will there be sufficient work for a taluk to have a Munsiff's Court? I think Government are not in a position to know.....

SRI S. SREENIVASA IYENGAR.—

Eighty per cent of the work in the Second Munsiff Court belongs to T.-Narsipur Taluk.

SRI B. NARAYANASWAMY.—To have a Civil Court in a taluk headquarter, there should be sufficient work. There is no use simply having some small cause cases and 20 or 30 original suits for a Civil Court to be established in taluk headquarters. These Munsiff Courts, Sub-Judge's Court, District Court—all have been in one place and it is only in the process of time that some of these courts have been transferred to places where there are conveniences. T.-Narsipur, unfortunately for my friend, is situated in a place where conveniences to the litigants or to the lawyers or judges are not available.

SRI S. SREENIVASA IYENGAR.—

Every thing is available now.

SRI B. NARAYANASWAMY.—It has not got any railway connection. We have got to depend upon buses only.

SRI S. SREENIVASA IYENGAR.—

There are any number of buses.

SRI B. NARAYANASWAMY.—I know that my friend is very enthusiastic to make out a case for a court in his place. But in his enthusiasm he has forgotten other conditions and factors that are

(SRI B. NARAYANASWAMY.)

necessary to establish a court in a mofussil place. The other thing is at present the Second Munsiff Court has not only T.-Narsipur jurisdiction, but has got jurisdiction over other places like Heggadadevanakote and some parts of Nanjangud Taluk. Some parts of Nanjangud Taluk have been tacked on to the Second Munsiff and what about the fate of the litigant public in Heggadadevanakote and Nanjangud Town?

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—Heggadadevanakote is tacked on to Hunsur.

Sri B. NARAYANASWAMY.—I know he will ask that Heggadadevanakote be tacked on to Hunsur.

Sri D. DEVARAJ URS.—That is already done.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Heggadadevanakote people still come to the Second Munsiff's Court and part of Nanjangud Taluk litigation is still tacked on to the Second Munsiff. In this way litigation will be made costly and the litigants have to suffer unnecessarily by going from place to place.

Next, Government, at a time when they are thinking of retrenchment and economy, cannot think of establishing separate courts in places where there is not sufficient work; unless a case is made out and the Government are satisfied that it does not involve any cost, I am sure it is very difficult for Government to state that it does not involve any cost. After considering all these facts, I am sorry to oppose my friend and say that this Court should not be shifted from Mysore.

Janab J. MOHAMED IMAM (Jagalur). My friend Sri Siddaveerappa says it is a local problem. The mover of the cut motion comes from T.-Narsipur and the opposer comes from Mysore. Both are interested. I am coming from Jagalur, and whatever I may say may therefore be taken as a dispassionate and disinterested opinion. The location of a court is always considered from two angles: convenience to lawyers and convenience to litigants. Which should be predominant? Should it be for the

convenience of clients, people who go to and attend the court or should it be for the convenience of the lawyers? It is my personal experience that whenever there is a move to transfer a court from one place to another, there is always some opposition from the Bar. In this connection, Sri Srinivasa Iyengar puts a very strong plea that the Court should be transferred from Mysore to T.-Narsipur in the interests of the litigant public. Sri Narayanaswamy just now said that this transfer would involve extra cost. I do not think it is a correct statement. What Sri Srinivasa Iyengar is asking for is not an establishment of a new Court but the transfer of an existing court from Mysore to T.-Narsipur on the ground that the Court is primarily and essentially meant for the people living in and around T.-Narsipur Taluk. And he has said that 90 per cent of the litigants that attend that court come from T.-Narsipur and it is for their sake and for their convenience that the court should be transferred to T.-Narsipur. I know there are some anomalies like this. If I remember correctly, Tiptur Sub-Division was once in Tumkur. It was called Tiptur Sub-Division but the headquarter was located in Tumkur and it was transferred to Tiptur ultimately. I believe there are some courts which are meant for some of the taluks but located in a bigger place or in a busier place where there are more lawyers on the ground that legal assistance will be available cheaply and without much inconvenience. Perhaps the court, instead of being at T.-Narsipur was established at Mysore for want of communication from T.-Narsipur Taluk to the other side of the taluk beyond Kapini and Kaveri rivers before the two bridges were constructed. After those two bridges were constructed, they have given means of communication; people from one taluk can go to the other taluk. So it is a matter for consideration and investigation by the Government to find out whether the transfer of this court would really benefit the people and I would urge them to go into this question and investigate it.

I understand another thing. There are a number of lawyers who belonged to T.-Narsipur and they will be very glad... (Sri B. Narayanaswamy.)

They are not happy. Because they are in Mysore. Taking all these things, it is a matter for investigation and if the transfer is really going to benefit the people of T.-Narsipur, they must take necessary steps.

With these remarks, I support the cut motion.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು (ನಂಜನಗೂಡು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯಮುಂದಿರುವ ಪೋಲೀಸ್‌ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಧವಾದ ಕೊರತೆಯಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯನಛತ್ರದ ಹೋಬಳಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ 24 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವಭಾವದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ ಕೋರ್ಟ್‌ನವಾಗಿ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ದ ರೂ ಈಗ ಅವರು, ಆ ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಹೋಬಳಿ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ, ಆ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯನಛತ್ರದ ಹೋಬಳಿಯವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂಜನಗೂಡಿನ I ನೇ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರವರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಟಿ. ನರಸೀಪುರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ಕೋರ್ಟು ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವಿದೆ. ಆದರೆ, ಅಂಥ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಕೆಲವುಕಡೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು II ನೇ ಮುನ್‌ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೋ, ಆ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ 24 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈಗ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯನಛತ್ರದ ಹೋಬಳಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು II ನೇ ಮುನ್‌ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲೆರತಕ್ಕ

ಮುನ್‌ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವರ್ಗವಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಮಗೆ ಏನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ತೊಂದರೆ ಆ ಟಿ. ನರಸೀಪುರದ ಮಹಾಜನರಿಗೂ ಇರುವ ಕಾರಣ ಈ ದಿವಸ ಈ ಪೋಲೀಸ್‌ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್‌ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೂಟಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿಗೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇನ್ನೂ ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ರಾಯರ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಏರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—

The basic principle for locating a Court is that it should be as near to the litigants as possible. Now coming to the question of the jurisdiction of the Second Munsiff at Mysore who is also a First Class Magistrate for T.Narsipur Taluk the following facts may be noted. For this Court, the taluk of T.-Narsipur barring Bannur Hobli, and the northern portion of Nanjangud Taluk beyond Kapini river, supply with civil work and the entire T. Narsipur Taluk with criminal work. Besides these two sources of work other cases are being transferred to this Munsiff-Magistrate because he has not sufficient work. This clearly shows that for locating a Munsiff Magistrate's Court at T.-Narsipur, there may not be sufficient work. Now regarding the Civil work, parts of Nanjangud Taluk, are tagged on to this Court. If they are taken over to the other Munsiff at Nanjangud, it is estimated that it may become too heavy. Apart from this, it has come to the notice of the Government that the litigant public of Nanjangud would rather have a court at Mysore rather than at T.-Narsipur. Perhaps they might be satisfied with a Criminal court in Nanjangud itself.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—

There are about 20 villages bordering T.-Narsipur.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—All the same, I believe, this is a proper case for further examination and Government will do their best in the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In view of the Hon'ble Minister's assurance, I seek leave to withdraw my cut motion.

*The cut motion was, by leave,
withdrawn.*

*A Permanent Second Class Magistrate
Court for Hassan*

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು (ಅರಕಲಗೂಡು).—
Sir, I move.—

“27 ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ (d) ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳ 7,93,900 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟು ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ) ”.

ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಜಡ್ಜಿಗೇ ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ ಸ್ವಭಾವದ ಕೇಸುಗಳೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಒಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗಾಗಲಿ, ಕೇಸುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಆಗಾಗ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿಮಾಡಿ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಂಚ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟು ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಚ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆ ರಾತ್ರಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾರ್ಕಾಲು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಚ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ, ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಎರಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೂರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾಸನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ರಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೋಕೇಟರಾಗಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಖಾಯಮಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ ಅದ್ದು

ರಿಂದ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಖಾಯಮಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಒಂದು ಕೋರ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ರಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ವರು ಸಹ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ನಡೆಸದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಖಾಯಮಾದ ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

“That the demand be reduced by Rs. 100”.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I may at once say, Sir, that the ideas and reasons given by the Hon'ble Member are already before the Government. The main difficulty in respect of Hassan District is that a Munsiff Magistrate's court is being demanded for Arsikere. The work that is turned out by the Sub-Division Magistrate Court at Saklespur, owing to very heavy executive work attached to that Sub-Division Officer is not satisfactory. The people at Saklespur demand a court. Therefore, while there seems to be a necessity for establishing permanently a Second Class Magistrate's Court in that place (Saklespur), the question, whether it should be invested with the powers both Civil and Criminal, is under the consideration of Government. Therefore, I would request the Hon'ble Member to withdraw this motion at this stage.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—I beg leave to withdraw my cut motion.

*The cut motion was by leave,
withdrawn.*

Mr. SPEAKER.—The main demand is before the House. The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 15,92,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of “Administration of Justice”.

The motion was adopted.

Demand No. 15—JAILS AND CONVICT SETTLEMENTS.

28. *Jails and Convict Settlements.*

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 4,57,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of 'Jails and Convict Settlements'."

Mr. SPEAKER.—No cut motions have been proposed on Demand No. 15. Are there any to speak on the main demand?

(There were no speakers).

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 4,57,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of 'Jails and Convict Settlements'."

The motion was adopted.

Demand No. 16—POLICE.

29. *Police.*

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 73,83,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of 'Police'."

Action by Police in rural parts where parties have come into being after General Election.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, I move :

"That the demand under the head "29. Police" for Rs. 73,83,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a

debate on the action taken by the Police in rural parts where parties have come into being just after General Elections)."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಬಹಳ ಸದಾ ದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೋ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ತಮಗಿಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು, ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೀನ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಪ್ ಪ್ರೆಷರ್ ತರ ಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ, ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಏರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಹುಟ್ಟಿ ಅದರಿಂದ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳು, ಗುಂಪುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಒತ್ತಡದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ—ನಾನೂ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದವನೇ ಅದರೂ ಕೂಡ—ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಪಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಘೋಷಣೆಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿನ ಮುಖೇನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ—ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದು ಜನರು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ, ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ, ಔದಾರ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಏನಿತ್ತೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ನಶಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಪಕ್ಷ ಪರಂಪರೆಗಳ ಯಾವ ಘೋಷಣೆ, ಭಾಷಣಗಳ ಕೂಗು ನಭೋಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಜನಗಳ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಾಯ್ದು ಅವರ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಒಟ್ಟಿನ ಮುಖೇನ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತೋ ಅದರ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣನವರು.)

ಪ್ರತಿರೂಪವೇ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣನವರು.—ಇದ್ದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಾತಾವರಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಲ್ಲ. ಕಲುಷಿತವಾದ ಈ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹತ್ತೊಳಗೆ ತರಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಇದ್ದು ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ನಾವು ಅವಕಾಶಕ್ಕೊಟ್ಟರೆ ಈಗಿನ ವಿಷಮಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಮನಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶಾಂತತೆ ನೆಲೆಸಿತು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆಯಿಂದ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಭರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಅಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶಾಂತವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತರುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರ ಚರಾಯಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರ ಅಧಿಕಾರದ ಪರಿಮಿತಿ ಗೊಳಪಟ್ಟು ಚರಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ನೆರೆಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇವೇತು ಯಾವ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೇಸುಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿವೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಕೇಸುಗಳ ದಿವಸ ಜನ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸಿನ ಮುಂದೆ ಜನ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನೇಕ್ ಚಾರ್ ಜಾಮಾನು ಕೇಸುಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿವೆ. ಎಂದರೆ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ 107ನೇ ನೇಕ್‌ಚಾರ್ ಜಾಮಾನು ಕೇಸುಹಾಕಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆರೆಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಜನ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 15 ಜನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿ ಆಗಿ ನೇಕ್‌ಚಾರ್ ಜಾಮಾನು ಕೇಸು ಅದರ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನೇಕ್‌ಚಾರ್ ಕೇಸುಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಪರಿಮಿತಿಯಿದೆ ಎಂದು 107ನೇ ನೇಕ್‌ಚಾರ್ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಸತ್ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿ

ಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನೇಕ್‌ಚಾರ್ ಕೇಸು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 3-4 ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬೇಗ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟರೆ 20-30 ಜನಗಳ ಪಾರ್ಷ್ವ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಅಲೆಸಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ವಿಷದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರದೆ, ಇದ್ದ ಒಂದು ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಷ್ವ ವೈಷಮ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಮರಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತುತ್ತಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವರ್ ನಲ್ಲ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ ಎಂಬುದಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶೆ ನನಗಿದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರೆಷರ್ ಗ್ರೂಪ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲದೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಗಳ ವೈಷಮ್ಯದಿಂದಲೂ, ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಗಳ ವಿಭಜನೆಯಿಂದಲೂ ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಏನಿದೆ ಯೋ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತವಾದೀತು ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಉನ್ನತವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

“ That the demand be reduced by Rs. 100.”

2 P.M.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು)ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ. ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಇಂಥಾ ಪಾರ್ಷ್ವ ವೈಷಮ್ಯಗಳು ತರದೋರಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ. ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಟಿ.ನರಸೀಪುರ, ಮಳವಳ್ಳಿ—ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿದ್ದಂಥ

ವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳಾಗಿ, ಬೆಂಬಲಗಾರಾಗಿ ಅನೇಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯಗಳಿದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂತಂಥವರು ಗಲಾಟೆಯೆಬ್ಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸೇರತ ಉಮೇದುವಾರರ ಕಡೆಯವರು ಗೆದ್ದ ಉಮೇದುವಾರರ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರು ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ರಿಗೋಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಬೈಯುವುದು ಪುರುವಾಯಿತು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ, ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಿರು ಕುಳ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಹೋಟಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಹೋಗುವುದು, ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, 'ಗೆದ್ದರಲ್ಲಾ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು' ಎನ್ನುವುದು, ಹೆಂಗೂ ದೂರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟು ಬೈಯುವುದು ಹೊಡೆಯುವುದು ಪುರುವಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಷ್ಟೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಲಾಸಿತವಾಗಿ ಎನಾ ಕಡಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಹೋಯಿತೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ವರೆಗೂ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕೇಸುಗಳು ದಾಖಲೆಯಾದವು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಿಟ್ಟೆನು ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಆಂದೋಳನ ಅಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವರು 'ರಾ' ಮತ್ತು 'ಆರ್ಡರ್' ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಪಾದನೆಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಬಿಟ್ಟು. ಕೊನೆಗೆ ಯಾತಕ್ಕೋಲಿ ಏನೋ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲದೆ ರಜಾ ಮಂಜೂರಾಯಿತು; ನಿಷ್ಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಷನೀಯ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯಗಳು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೋ ತುರ್ತಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸದೆ ಹೋದರೆ ವೈಷಮ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಈ ಕಲಾಪಿತ ವಾತಾವರಣ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರು (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು)—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬುಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣ

ಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕೇಸುಗಳೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯೊಳಗೆ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು, ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಏನೇನೋ ಕಲೆತೆರೆಯುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿ ಆಗಲಾರದ್ದನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಅವರು ಈ ಗಲಾಟೆಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರೇ ಎನಾ ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲರೇ ಪೂರ್ಣ ರಾಯರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಗುಂಪು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸರಿಯಿದ್ದು, ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡು ಹೇಟೆಯಿಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಿಸುವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಿಡವಿಲ್ಲದ ಮಾತು; ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದ ಈ ಪಾರ್ಟಿಯ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮೊದಲು ಪುರುವಾಯಿತು ಯಾರು ಪುಕಾರು ನಡೆಸಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಕಾರಣರಾದರೆಂಬುದನ್ನರಿಯದೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡರು (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಹುಟ್ಟು ಗುಣವನ್ನು ತಂದು, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನವನ ದುರಾಶೆಯೇ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಟರೀಣಾಮಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿರಿಯರು 'ಪೋಲಿಸ್' ಎಂಬ ಶಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲಿಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೇರಾವ ಖಾತೆಯೂ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, 'ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹದಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಲಿತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಪೋಲಿಸ್ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಪೋಲಿಸಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು.—ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡರು.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದ ಕಾಲದಿಂದಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗುಣಗಳಾದ ಒಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು, ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದು—ಇವುಗಳು ಮಿತಿಯಾಗಿ ಈ 107, 110 302 ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಕ್ರೂರ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೈ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆ. ನರೇಗೌಡರು).

ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡು, ಇಂಡಿಯಾ ಪೀನರ್ ಕೋಡುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರೋಲೀಸನ್ಯಾ 'ರಾ' ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಪೀನರ್ ಕೋಡನ್ನು ಏಕಾ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಅವರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಪ್ರೋಲೀಸರ್ ಇರಾಬೆಯ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ವಾನ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ, ಈ ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ತತ್ಯಶಃ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸಿ ನವರು ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾರಾಯ್ಣ ಅಥವಾ ಹಲವಾರು 107ಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಎಂದರೆ, ಒಂದು ದೊಂಬಿಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಎವೆಡೆನ್ಸ್ ಸಿದ್ಧೀಯಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸದ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ, ಗುಂಪು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಮಾತು ಎಷ್ಟಿರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರೋಲೀಸಿ ನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದ್ವರ್ತನೆಯ ಅಪೀಕ್ಷಾರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ದೊಂಬಿ ಎಂದು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ತಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ ನವರು.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಹತ್ತಾರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಮಾತು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು.—ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಇಂಥಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರು ತಪ್ಪಾಗಿರಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆಯಿರಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಉಮೇದುದಾರರು ಸೋಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆಮಾಡಿ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನೇ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಹದ್ದುಮೀರಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರೊಡನೆ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಲ್ಲ. ಉಮೇದುದಾರರೇ ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಮೀರಿಹೋಗಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಲವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ, ನೋಡೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಕಾರಣದಾಗಿ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ಪಕ್ಷಗಳು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಗಳಿರುವ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೇ ಮುರಿಯುವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಮನೋಧರ್ಮ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ವಾಚ್ಚದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರುವ ಜನರ ನಡುವೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸದ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲವು ಜನರು ಗುಂಪುಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತಂದು ಹಾಕಿ, ಕಲುಷಿತವಾತಾವರಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕತಿಸುವುದು ಉಮೇದುದಾರರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾನು ಕಂಡಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಉಮೇದುದಾರರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಟ್ಟ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನೇತರರು ಕೆಲವರು ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಧರ್ಮದಿಂದ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ವಾದರೂ ಬೆಳೆಯಲಿ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ. ಅವರವರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ, ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡಲಿ; ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಇತರ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನವೇ ನಿದರ್ಶನ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ದೆತೆಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಉಮೇದುದಾರರಿಗೆ ಜಯವಾಗದೆ ಇತರರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಘನತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾನಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು 76 ಜನರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 20-25 ಜನ ಮಿಕ್ಕವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಮರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಎಲ್ಲೊಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಇವರ ಪಕ್ಷ.

ಜನಾಭಿಮಾನ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಣ್ಣಿನ ಗಳುವು ಹಾಗಲ್ಲ, ಹಣ್ಣುಗಳಿರುವ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಒಪ್ಪುವ ಮಾತಲ್ಲ, ಇರಲಿ. ಒಂದು ಮಹಾನದಿಯ ಹಾಗಿರುವ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು. ಮಿಕ್ಕವರು, ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವವರು, ಅವಿವಾಹವಾಗಿರೋ ಆಕಸ್ಮಿಕ ವಾಗಿಯೋ ಬಂದಿರುವವರು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಾನದಿಯೋಪಾಯಿಲ್ಲದವ ನ್ನಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂಥಾ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಿದರೆ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಅನುಚಿತ. ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ವದಮೇಲೆ, ನ್ಯಾಯದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು—ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಕಟ್ಟುಮನೋಭಾವ ವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ತಲೆ ಮುಟ್ಟಬಹುದು, ಬಾಲಮುಟ್ಟಬಹುದು, ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು— ನಾನು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ಬಲ ಒಂದು ಮರಳು ರಾಶಿ ಯಲ್ಲ ಒಂದು ಮರಳು ಕಣವಿದ್ದಹಾಗೆ, ವರದ ಎಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣೆಲೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಇಂಥವರು ಕಟ್ಟುವ ಪಕ್ಷಗಳ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ, ಆಯಸ್ಸು, ಭವಿಷ್ಯ ಒಂದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮನೋ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not repeat these matters. He has said enough about them.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರದ್ಧಪ್ಪನವರು.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಇನ್ನಾರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯ ತಪ್ಪಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಬಂದರು ಎಂತಲೇ ವಿನಾ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಯಾವ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನಾವು.

MR. SPEAKER.—On the other hand Sri H. K. Sivarudrappa gave instances where a Congress Committee Secretary was assaulted.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೋ ಕಾಣಬಹುದು.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member should confine himself to the subject matter of the cut motion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಗಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಇದಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಷಣೆಕೊಟ್ಟು, ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಯೋ ಒಂದು ಪ್ರಮೇಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ

ದೊರೆಯುವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಭ್ಯತೆ ಯಿಂದ ನಡೆಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಹೊರಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊರಿಸಲು ಕೂಡ ಇಚ್ಛಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು, ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಷಮ್ಯ ಉಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನಗಳುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಒಂದು ಸದ್ಬೋಧದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿನಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರು ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವೆವು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧ ವಾಗಿ ನಾನಾಗಲೇ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಭವಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಅನುಭವ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ನಮಗೂ ಇದೆ. ನನಗೆ ಆ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿವೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆದವುಗಳಲ್ಲಿ. ತಮಗೆಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣಗಳೇ ಬೇರೆ. ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕತತ್ವ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂಟು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ಅವರು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳು ಉದ್ಭವ ವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸಾರಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

You may call it a microscopic point.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಇಡೀ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿಗೆ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಾಂ ಭೀರ್ಯದಿಂದ ನಡೆದವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೇನೂ ಹೇಳ ಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ, ಅನೇಕರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳಿಂದ ಬಂದು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದವು, ಜನರಲ್ಲಿರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರು, ಅನೇಕರು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟು ವಿವೇಕದಿಂದ ಮತದಾನ ಮಾಡಿದರು, ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದವರೇ ಬಹಳ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಹಳ ವಿವೇಕದಿಂದಲೂ, ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದವೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ಎರಪ್ಪನವರು).

ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಏನೇನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೋ, ಅವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತವೋ, ಎಷ್ಟು ರಕ್ತ ಪಾತವಾಗುತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಸೂಡ ಕೆಲವರಲ್ಲತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ನೀತಿಯಿಂದ ಆ ಜನನಾ ವಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋದವು. ಎಲ್ಲೂ ನಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗ ಬಂದು ಶಾಂತಿ ಕಲಕಹೋಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ, ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಡೆದವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಪಾಶ್ಚಿ ಮಾತ್ಯರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತದಾನ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಷ್ವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪಾರ್ಷ್ವ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆ ಕೊಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸಹ ತಮಗೆ ನೀಡಬಲ್ಲೆ. ಅಂತೂ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ತಂದು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಂದಿತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಹೇಳಿದರು, ಈ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಂದ ಅಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಡೀತು ಎಂದು. ಆದರೆ ಆ ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ನಲ್ಲರಂತೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಂಜೀವಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಬೆರಗುಳ್ಳ ಬಿಡ್ಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜನರು ನಾರ್ಯಾರ ಸಾರಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಡೆಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿ, ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೇಸನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಅವರವರೇ ರಾಜಿ ಆಗಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು—ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಬರವೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುವುದಾದ ಬಹುದೇ ಶಿವಾಯಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿಂತಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾದವರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಮಗೆ ಈ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಲು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು

ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವಿವೇಕವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಬಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿದ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ, ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರು ಲಗತ್ತಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಡೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—What does the mover propose to do with his cut motion?

Sri M. LINGANNA.—I do not press by the cut motion and seek leave to withdraw it.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next cut motion No. 12 stands in the names of Sri Mulka Govinda Reddy and Sri S. Gopala Gowda. I would like to say a word about this. Though I cannot say that this cut motion is not worded in proper parliamentary language, no specific grievance is referred to therein. It is too general. If the Member or Members want to speak on this matter, they are at liberty to speak on the Demand itself after all the cut motions are disposed of.

Next cut motion, No. 14, stands in the names of Janab Mohamed Imam and Sri S. Srinivasa Iyengar. I feel that this cut motion also is too general and no specific grievance is mentioned therein. The concerned Members may speak on the main Demand itself.

Need for abolishing Prohibition Staff.

Sri P. M. SWAMIDORAI (Kolar Gold Fields-Scheduled Castes).—Mr. Speaker, Sir, I move :

"That the demand under the head '29. Police' for Rs. 73,83,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the need for abolishing prohibition staff in the State)"

Mr. Speaker, Sir, I beg to submit to this House that other Hon'ble Members may think that this cut motion is a strange one, because I know full well that almost all the Members of this House are in favour of prohibition. At such a time, when I bring this cut motion, they may feel that it is a strange one, but I cannot help it. Sir, Prohibition staff must go, because people have not respected prohibition at all. As such, there is no use of our Government incurring a huge expenditure on the prohibition staff. Everywhere are being committed. Just go through the answers given in this Assembly on 1st July and 3rd July. It is quite clear therefrom that offences are increasing year by year. In the year 1948-49, the number of offences was 960; next year 1949-50 it was 1,359.

2-30 P.M.

On the following year, it was 8,533. In the year 1951-52, it was 11,291. Taking Kolar District, in all those four years—in the first year, it was 364; in 1949-50, it was 250; in 50-51, it was 3,102 and in 51-52, it was 3,931, out of which 1,898 are from Kolar Gold Fields itself. When we look at these answers, it is quite evident that offences are on the increase year by year. But in this very House, we heard that the Police were very vigilant. It may be looked in that view, but it may be looked upon in another view also, *viz.*, the offenders are more vigilant and the offences are growing year by year. Thereby it is clear that people are not respecting prohibition. As such, when people are not respecting, there is no reason why a huge amount is to be spent on the prohibition staff to enforce prohibition. Because prohibition was brought in, almost every house has entered into the trade of producing liquor. Whereas formerly only a certain number took to drinks, now the women and children are also addicted to drink. It is because, the liquor is prepared in their houses in the very presence of the women and children. It has become almost a cottage industry. Thereby every one, women and children included, has

taken to drink liquor. Amounts from the public revenues are being spent to put down this drinking and prohibition staff has been introduced in some of the States. No doubt, I think, drinking is an evil. But it should be curtailed gradually and by propaganda. But it does not look fair if prohibition is introduced all of a sudden putting almost all the people into hardship. If prohibition is withdrawn and the revenue derived from excise is spent upon food, clothing and housing, it will go a great way, and the food, clothing and housing problems will have priority. In this country, people are crying for education, food, clothing and other needs. But our Government have given priority to reforming a lakh or two of drunkards in the State who will never be reformed. By incurring such a huge expenditure, they have deprived others of their facilities. This is a waste. Moreover, I know what prohibition staff is doing. If you take Kolar Gold Fields, I have seen cases wherein the policemen who are in the prohibition staff themselves drink with the offenders.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the Hon'ble Member can give me the names, I shall be thankful

Sri P. M. SWAMIDORAI.—All right, Sir, How the people of Kolar Gold Fields view prohibition was very well expressed when the Hon'ble Minister for Public Health visited that place. When the Hon'ble Minister was at Kolar to ascertain the popular wishes of the people whether prohibition should continue or not, out of 22 leaders who spoke on the occasion, only four expressed themselves against the withdrawal of prohibition. The rest of the leaders have expressed themselves in favour of removing prohibition immediately. And, there was a big demonstration outside the King George Hall where a meeting was held in the presence of the Hon'ble the Minister for Public Health. He felt it to such an extent that he expressed that he will put forth before the Government the real views expressed then.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I submit, Sir, that all this is not germane to the point at issue.

Mr. SPEAKER.—I was about to refer to the same point.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—I am explaining that prohibition staff should go and these are the reasons. Because prohibition is not respected, it does more harm to the people than good; it should go. I am raising all these points to show that the money spent on prohibition is a waste.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK. (Molakkalmuru).—On a point of order, Sir. Because he has brought this argument on the demand at this stage, I beg to state, since there is prohibition, it will be contradiction in terms to say that the staff should be removed. So long as there is prohibition in that area, the staff must be there. Since the Hon'ble Member says that the staff should go, the very intention with which prohibition has been introduced will be frustrated. Therefore, the cut motion is not in order. Also because, it defeats the very object with which prohibition is brought about. Therefore it is not in order.

Mr. SPEAKER.—I would like to hear the Leader of the Opposition on this point.

Janab J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—The question now is—firstly whether the cut motion is in order. Secondly, whether the general question of prohibition can be discussed at this stage. These are the two questions. So far as the first question is concerned, I do not think my friend Sri A. Bheemappa Naik is right in raising a point of order at this stage. The Speaker has allowed it and the mover, my Hon'ble friend Sri Swamidorai has practically concluded his argument and now it is open for discussion by Hon'ble Members.

Secondly, whether the issue of prohibition can be discussed is another matter. The employment of that staff is a result and consequence of having introduced prohibition. Prohibition naturally entails expenditure on the staff. So both are connected with and inter-lined to each other. My friend

Sri Bheemappa Naik said that it is out of order on the plea that, since there is prohibition, there should be staff. Sri Swamidorai's view is: there should not be prohibition and hence there should not be prohibition staff as well. To make out a case for the removal of the staff, my friend has been convincing the Members of the House how prohibition is futile and why the expenditure is a waste. He is making out a case for the removal of prohibition by showing to you that prohibition is not doing any good and that it must be abolished. Therefore, a discussion on prohibition is quite relevant.

Mr. SPEAKER.—So far as the prohibition staff is concerned, it comes under the Police Department. The cut motion is therefore moved under the proper Demand. But as regards the discussion about the advantages or disadvantages of prohibition, it will not arise under this Demand. The mover's point of view is that there is no advantage in maintaining the prohibition staff. From that point of view, this cut motion is in order. The mover of the cut motion can go on with his argument.

Sri P. M. SWAMIDORAI.—I know very well that in the Budget speech, the Hon'ble the Chief Minister has clearly stated that the Prohibition policy will not be reversed. But my point is, as the Speaker has already expressed, to bring to the notice of this House that the prohibition staff is not necessary. That is what I was going to say. Prohibition in Kolar Gold Fields is not only a hindrance to the workers but is telling upon their health, especially on the underground workers who work at a depth of 10,300 (ten thousand and three hundred) feet for five to six hours a day and get up. Soon after they come up to the top, they feel themselves thoroughly exhausted and feel that alcohol in some form or other is essential. On account of that they go in search of it and when they do not find it they go in for the cheap variety found from illicit distillation.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Can you show me those places?

Sri P. M. SWAMIDORAI.—I will get you hundreds of cases Sir, in Coorgaum,

in Champian Reef, in Nandidrug and Mysore Mines. The Police are trying their best to put an end to it but they are helpless. Practically every house has become a place for preparing liquor. It is a pity. They cannot stop it.

Mr. SPEAKER.—Does not the Hon'ble Member think that, from the figures he has quoted of the number of investigations made, his statement is inconsistent?

Sri P. M. SWAMIDORAI.—If the workers do not find any alcohol they go in for French Polish, denatured spirit and all sorts of intoxicants; thereby they themselves fall a prey to all sorts of diseases, and at times death. I know that many Members of this House are quite against the withdrawal. My point is that, as it is causing such innumerable hardships to the workers in the Gold Fields, as a special case, this question may be considered or the Hon'ble the Minister may constitute a committee to find out the facts relating to its working all over the State and in K.G.F. in particular and act accordingly. If it is a success, I do not come in the way, but, if it is not a success, it is quite reasonable that the prohibition should be immediately withdrawn and thereby this prohibition staff will be automatically abolished along with prohibition itself. With that object in view I have got to say so many things to explain myself. You know rock-bursts occur in K.G.F. When they occur the rest of the workers fear that their lives will be lost and they do not like to get down. If at all they get down, they do so with influence and with some sort of alcohol. They take alcohol and go underground. In the month of April, when a rock-burst occurred; about twenty employees were buried. If something had been done in time, some lives could have been saved. The other workers refused to go underground. They are all human beings and are afraid to get in. We leaders went there and influenced them and at times, though it may not be quite consistent, we ourselves asked them to take alcohol. Then we were able to send them down. This is a hidden secret and I felt that I should reveal it to the

Hon'ble Members of this House. As such, my impression is that the prohibition staff must go and thereby prohibition must also go in the State or at least in the K.G.F., and suitable measures may be taken to put an end to it. I know it is an evil but it is unavoidable. I request that a committee be constituted and as per the committee's recommendation the Government may act. With these words, I beg that this question may be considered.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100."

Sri S. R. NAGAPPA SETTY.—I want one information. Is there prohibition staff in K.G.F.?

Sri P. M. SWAMIDORAI.—There is.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರದ್ವೈಯವರು (ಮಾಲೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ವಾಮಿದೂರ ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ನಿಬ್ಬಂದಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಕವೇ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ವಾದದಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಪಾನ ನಿರೋಧದ ನಿಬ್ಬಂದಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇ ಕೆಂದಲ್ಲ; ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರಣಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮದ್ಯಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಸ್ಕೇಟರ್ ವಾದ ಮದ್ಯ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಅಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ 22 ಜನ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಬಹುಭಾಗದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಬಾಕಿಯವರು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಮದ್ಯಪಾನನಿರೋಧ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಮದ ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಜಾಗ್ರತೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆತೆ. ಇದು upper strata of society ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಯವರು).

ದರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬಡಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾಗೃತಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಬಹಳ ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಈ ತತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪಾನನಿರೋಧದ ನಿಬ್ಬಂಧಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪಾನ ನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧದ ನಿಬ್ಬಂಧಿ ತೆಗೆದುಹಾಕೋಣ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಆಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕುಡುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ನಿಬ್ಬಂಧಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಸಹೋದರರು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ, ನಿಬ್ಬಂಧಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿಬ್ಬಂಧಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ತತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ, ಕುಡಿಯುವವರು ಕುಡಿಯಲಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ವಾದಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಒಂದೆ ಕ್ಷೊಂದಕ್ಕೆ ವರೋಧವಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ಅಸಂಬಂಧವಾಗಿ ದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ಒಂದು ಕೇಸ್ ದೃಢಪಡಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಧ್ಯಪಾನನಿರೋಧ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಿಬ್ಬಂಧಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಮೋತಾನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I support the cut motion moved by my friend Sri Swamidurai. The object of my friend is this. He says, he would have been the last man to urge for the abolition of this staff if he had thought that prohibition is working satisfactorily. Since prohibition is not working satisfactorily, he says, it is superfluous to maintain the staff and Government will be saving some money by reducing the staff. The other day the Chief Minister in his reply stated that the agitation for the removal of prohibition comes only from the upper class and not from the lower class. I will now have to differ from his statement. Sri Swamidurai has given an instance which happened at K.G.F. when the Chief Minister, in some other capacity, visited that area. I also read in the papers that the Chief Minister took votes or ascertained the general views

at K.G.F. regarding their attitude about prohibition and he was categorically given to understand.....

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Chief Minister?

Janab J. MOHAMED IMAM.—When he went there, he was the President of the Congress; he went there as Sri Hanumanthaiya, during elections, for vote. Then, I remember that all those people in a body urged on him the necessity for removal of prohibition and when he took vote, there was a majority view for the removal and he gave a sort of an assurance that he would consider the question of abolition of prohibition. On the other hand.....

ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಒಟ್ಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆಚಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Let not the Member be disturbed.

Janab J. MOHAMED IMAM.—On the other hand, I do not find any instance either in Chitaldrug or Shimoga District or Tumkur District or Chikmagalur, of any upper class or any organisation urging for the removal of prohibition. They are not all particular, they are not at all mindful about this. In fact, if the prohibition should be reconsidered and revised, it is only on one ground, viz., that prohibition as it stands now, as it is working now, is definitely very harmful and dangerously harmful to the poor people, to the lower class of people, because of the wide scale of illicit distillation. I said the other day, prohibition is not properly enforced. Illicit distillation is becoming very rampant. I said it two years ago alone that this Government has succeeded in only one thing, that is in encouraging this illicit distillation as a cottage industry and if any cottage industry has spread throughout the State and is successful, it is the manufacture of illicit distillation. I have been moving from place to place and have studied.....

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Why do you not help in finding out these things, if you are really earnest about this, instead of making all sorts of generalisation?

Janab J. MOHAMED IMAM.—My business is to bring to the notice of the Government and tender my advice and certainly not to act as a spy and it is very wrong on the part of the Minister to ask any Member of this House to act a spy and find out these things.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You have not understood me properly.

Janab J. MOHAMED IMAM.—My main object is to bring to your notice. If you go on asking every member that instead of bringing such irregularities to notice, he should catch the thief, it is not his business to catch the thief and bring him to the Minister. I know in my heart of hearts that the Home Minister will agree with me and believe, he himself knows, how many instances have happened. What happened in Talahunse? In fact, the Police who went there were chased.

Mr. SPEAKER.—It is past history.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Those who chased were punished also.

Janab J. MOHAMED IMAM.—So, Sir, with all the responsibility I say that this illicit distillation has become very rampant. I may say authoritatively that before Prohibition, in every family there was one person who was drinking, but now, I may tell you, all the persons in that family have taken to drink. Perhaps, before Prohibition, there was only one excise shop; but now there are a number of places where illicit arrack is sold. It is freely and cheaply available. But it is poisonous. People have lost their health. This is a matter for investigation by Government. I know that prohibition was introduced with the best of motives, with the best of intentions. There was nothing wrong. We all wanted, taking into consideration the present society, and the religious back-ground that our people must become good citizens and this evil should be eradicated. We have tried this for 4 or 5 years. I know how prohibition is working in Madras. They were the first to introduce and, they cannot give it up so early. It has been working for five years. Time has come when you must investigate and find out what is happening. If a certain measure that was adopted is to the good of the

society or for the benefit of the society, let us support it. But in spite of all the best efforts, if a certain measure is going to prove to be a failure and harmful to the society, let us acknowledge our mistake and do what is best to the society, and what is best to the country. In this connection, I support the cut motion of Sri Swamidurai.

You please appoint an investigating committee or a fact-finding committee and let the people come forward and say what they feel. Let them investigate and see how far this system of prohibition has proved successful. If there are any remedial measures, let them find out. If they are found to be successful, let us follow them. When there are so many complaints and so many instances are brought to your notice, it is your duty to appoint a committee. I had been to Kolar Gold Fields and I visited the colony area. There are about 26,000 workers who work in the under-ground mines. I made some enquiries also. I was given to understand that every day illicit liquor comes there and everybody is happy with the illicit liquor. It is also quite certain that a person who is accustomed to hard labour or underground labour or who works in dust, does need some drink. But that is a different matter. I think, the people with more toddy.....

Sri A. SHEEMAPPA NAIK.—Sir, can we allow such kind of discussion at random? This is a definite cut motion for the purpose of reducing the staff. There is a limit for making a speech. The Member cannot go on blaming the system because he wants the removal of Prohibition. This is not a budget speech. So many have already spoken on this. The Member does not talk a word about reduction of the staff but is making a general speech. If he is particular about it, let him bring a cut motion to that effect and speak for hours.

Janab J. MOHAMED IMAM.—My friend comes out with an objection.....

Mr. SPEAKER.—That is a relevant objection. In fact, I pointed out that the mover should confine himself to the

subject matter the cut motion. I thought he took the hint.

Janab J. MOHAMED IMAM.—I am finishing it in two minutes. All this is a matter for the consideration of the Government and to find out the existing situation and see what further steps are to be taken.

Result of Election to the Senate of the University.

Mr. SPEAKER.—The Chair desires to announce that in connection with the election to the Senate of the University, as the number of candidates is equal to the number of places to be filled up, the following Members are declared elected and consequently there will be no election between the hours 3 P.M. and 5 P.M. today as already announced.

Sri G. Duggappa
Sri Mulka Govinda Reddy
Sri S. Kariappa
Sri Srimathi Lakshmidēvi
Ramanna.
Sri U. M. Madappa
Sri Mali Mariappa
Sri K. Pattaswamy
Sri G. Sivappa, and
Sri H. K. Veeranna Gowda.

The House will now rise for lunch.

The House adjourned for lunch at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the CHAIR.]

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್ ಅವರು (ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರ ಜೀನಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣಕಾರರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವವರೂ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ ಜನಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಈ ಜೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪಾನನಿರೋಧ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು, ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಇದರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಹೆಚ್ಚು, ಇದೊಂದು ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಮುಂತಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು, ಆಗ ಇಷ್ಟು ಅವ

ರಿಗೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯು ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಅದಷ್ಟು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ದರ್ಪದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲಾರರೆಂದು ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆಯು ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಪೊಲೀಸನವರು ಇದರ ಆದಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗಿನ್ನಿತುತದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ವಾಮಿದೇವರು ವರು ಹೇಳಿದರು. ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯವನು. ನನಗೆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆ, ಮೊದಲಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಇಂಥಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಪುರ ಸೊತ್ತಿರುವವರು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಾನ ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಪಾನದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೆಲವರ ನುಬ್ಬಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಎಂದು. ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕನ ಗುಡಿಸುವವರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಕನ ಗುಡಿಸುವವರು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕೈಡು ಜನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 100—150 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಂಬಳ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಕುಡಿದು ಕುಡಿದು ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ವಿವಾಹ್ಯಾಸಮಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪಾನವಿರುವುದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾವು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನೆ, ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೂ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು; ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು

ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಪಾನನಿಂದ ಬಡವರ ಹಣ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹುಕಾರರು ಹೊರಗಿನಿಂದಲಾರದೂ ತರಿಸಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ನಿಜ. ಇದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಕೆಲವು ತಕ್ಕೀರುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯದ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಮುಂದೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಜನರು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪರಾಧಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಐದಾರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರಾನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟು ವಿಳಾಸವರೆಗೆ ಸಜಾ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರು ಎಂದರೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಅಪರಾಧಗಳು ಮುಕ್ಯಾಲು ಭಾಗ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಥ ಜನ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹಾಂ ಅಗಿ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಡದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಯನ್ನಾದರೂ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ತ್ತಿಯಾದ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಅಪರಾಧಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಅರಸೀಕೆರೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಂದು ಕುಡಿಯಲು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER—Those things are not relevant. This is being repeatedly stated and yet the Hon'ble Members are discussing the same points.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್ ಅವರು.—ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು. ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವು ಒಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದರ ಫಲ ಆಗಲೇ ದೊರೆತಿದೆ.

ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ವಾಮಿದೊರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆಂಶ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರ ಪ್ರಾಂತದ ಕಡೆ ಸಂಚಾರ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹಲವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಿ. ಚನ್ನಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತರಾಮ್ ಅವರು ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ತಕ್ಕೀರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ Smooth ಆಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದು ಈ ಬಾಟಲಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೀರು ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ 5 ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದ ವಿನಃ ಈ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೀ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಬಾಟು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾ ಜನರ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪುನಃ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿರಲಾರದು, ಮತ್ತು ಅಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ “ನೆಗೆಡಿ ಬಂದರೆ ಮೂಗನ್ನೇ ಕೊಯ್ದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು” ಹೇಳುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ನೆಗೆಡಿ ಬಂದರೆ ಯಾರೂ ಮೂಗನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮೂಗನ್ನು ಕೊಯ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು)

ಹಾಕಿದರೂ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ರೋಗ ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರ ವಾದವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದರ ಸಫೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನು ತೋರಿಬಂತೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸಜಾ ಮತ್ತು ಜುರ್ಮಾನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸದೆ, ಕೇವಲ 10, 20, 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜುರ್ಮಾನೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಣವನ್ನು ಆ ತೀರ್ಪಾನ ಕೊಟ್ಟ ದಿನದ ಸಂಜೆಯೊಳಗಾಗಿ, ಅರೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಕಳ್ಳದಾಟವೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಇದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಕಾನೂನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ನಾಯಕರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Once it is conceded that drinking of intoxicant is a social evil, it must be prohibited at any cost; it must be stopped at any cost. It is conceded that thieving, or cheating, or murdering is a social evil, and that it must put a stop to, and for that we employ some staff; but still thieving is going on, cheating is going on, murders are being committed. On the ground that thieving is going on, can we remove all the staff and let thieving go on because it is not possible to stop it? No. It must be stopped at any cost if once we concede that it is a social evil. (A Voice: But drinking is not an evil at Bangalore) I am telling you, whether it is considered as an evil in Bangalore or not, it is an evil everywhere and anywhere if liquor is drunk excessively, and not within limits. Even in Bangalore, I concede that excessive drinking is an evil and people are drinking. But we must also consider the question of finance; we must also see whether it is possible for us to bring about this effect immediately. Supposing there is police staff and thieving is going on on a large scale. Unless we improve our financial position,

we do not provide more staff to detect thieving. Similarly here also we must put a stop to all this as and when the State finances permit. If we consider that drinking intoxicant is like drinking a nectar that makes a man a 'devatha', then let us allow it whatever it is; but if once we concede it is a social evil, we must stop it at any cost and my friend's cut motion, technically speaking, is not correct because this duty is an additional duty entrusted to them. That is all and not an exclusive duty for which they are paid. If the staff is reduced, to that extent we will be encouraging thefts, lawlessness and all other evils in the State. Can we allow such a thing as that? Therefore, I say that as the cut motion is brought, it cannot stand.

Secondly, I say, if we are bold enough, let us boldly remove prohibition. Then other things will get automatically reduced. The work will be automatically reduced. So long as there is prohibition, and so long as a verdict is not given in favour of removal, we have no right to say that the staff should be reduced.

My friend went on saying that in Kolar Gold Fields people go three thousand feet down and so he asked us to consider their difficulties. On the other hand if people go drunk 3,000 feet down what is their position? I say it will be much worse. They may die sooner. (A Voice: The point is they do not drink while going down but after coming up) Even then, what happens; after coming up, instead of going home, he will go elsewhere and not to his home. Because he is exhausted he drinks and so he soon becomes tipsy and there is no place for him anywhere. It is just like this. ಮೊದಲೇ ಚೀಳಾ ಕೂಡಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡ ಕೂಡಿದೆ ದ್ದಾನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Mr. Speaker, is that relevant to the point at issue? He was objecting to the speech made by Janab Imam.

Mr. SPEAKER.—Though it is not very relevant, the Hon'ble Member is trying his best to meet some points raised by some of the Members. I think, he can now come to the main point.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I come to the point, Sir. Just as thieving, if it

is considered an evil, must be put a stop to at whatever cost, similarly if drinking is an evil, if illicit distillation is illegal and should not be allowed to continue, we must increase the staff rather than reduce it. So, Sir, technically the cut motion is wrong. So long as there is prohibition in some areas in the State, it is necessary to see that it becomes successful and there should therefore be prohibition staff, and all that paraphernalia. The expenditure that is incurred is legally incurred. Therefore, there is no stuff in what they say.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home Affairs and Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, when the Hon'ble mover of this cut motion moved it, I expected him to strictly confine himself to the point raised in his cut motion, namely, whether the need for abolishing prohibition staff in the State exists. To my surprise, I found that he went on dilating about the general policy of prohibition, and I may submit that it does not strictly come within the realm of the point that I have to meet as Minister concerned with this department. Of course whether prohibition is good or not, that is a different matter. But I may say that the policy of this Government as has been enunciated and followed up to this minute is that prohibition shall continue, come what may.

My friend the Hon'ble Leader of the Opposition commenced stating that the object and meaning of the mover of the cut motion was this.—He should have been the last man to urge for the abolition of the staff if he had found that prohibition was working satisfactorily. That is how he commenced. Of course, as usual with him, I may say, if I may be pardoned to say so, he revelled in the realms of irrelevancy while putting forth the arguments in the matter, while enunciating the line of argument that he has pursued. I tried to find, but in vain, whether any arguments, cogent or even having a semblance of cogency, were advanced to say that the prohibition staff was no good, that this staff had not been doing its work properly, that this staff (interruption)... But what I am saying is that too much

of generalization, my friend knows, is no good. I may also tell the Leader of the Opposition and his group that hard words do not break bones.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am going to quote instances.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When I requested the Hon'ble Leader of the Opposition, he put something into my mouth which I never meant.

Janab J. MOHAMED IMAM.—On a point of order, Sir. The Hon'ble Minister is saying something which I never said. I said, the Home Minister himself probably knows any number of instances where illicit distillation is going on. That is what I said. But he is taking the advantage given to him—I have seen in my experience—in discouraging the Opposition party and giving hits. If he can hit, let him understand that we can hit harder.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What I am submitting is that when he has made an allegation, he must be prepared to receive the reply also.

I may submit for the consideration of this House that in the first quarter of this year 1952-53—3,401 Prohibition cases were detected by the Police as against 2,042 in the corresponding period of last year. I may also bring to the notice of the Hon'ble House that if we take the figures for the year 1950-51, 1951-52 and for the corresponding period of only one quarter for which I have figures, 1st quarter of 1950-51—2,335; 1st quarter of 1951-52—2,042; 1st quarter of 1952-53—3,401; it shall be seen that the investigation and the successful prosecution of cases pertaining to prohibition have been progressively on the increase. In spite of the multifarious activities of the Police, in spite of the multifarious duties they have to perform in the modern conditions, the Police Department have never failed in their duties to book as many cases as possible. Wherever they have booked they have successfully booked too. I may bring to the notice of this Hon'ble House that more than 80 percent of the cases—perhaps even more, I have not got the correct figures here—that have been prosecuted

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

under the Prohibition Act have ended in conviction. I am really thankful to some of my friends who have given constructive suggestions and who have stated that the Prohibition Act needs amendment. No doubt, it is true that the punishment meted out may not be as deterrent as one expects it to be. I find, for instance, in Bombay that there is a limit, wherein a minimum fine has been prescribed in all these cases. Government have been thinking in that line—to see for the speedy disposal of cases under the Prohibition Act and also to make the punishment as deterrent as possible whether the Prohibition Act needs any amendment. That matter is under the active consideration of the Government.

4 P.M.

I may also bring to the notice of this House what my friends on the opposite side said that in all these Prohibition cases we are not at all able to face the situation. I do understand that the manufacture of illicit liquor is on the increase. But that does not mean by any means that we must relax our efforts to bring the offenders to book. It does not also mean that we must say in utter despondency that we are not able to face the situation. Far from it. Government are able to face it; Government are able to bring the situation under control. If every house becomes an illicit liquor shop what else should be done? That was the question that was posed. It was also said that the manufacture of illicit liquor was so rampant that it would be better that Prohibition was discontinued. Far from it. I may say that so far as the policy of Prohibition is concerned, as was very pertinently observed by the Leader of the House the other day, it is a particular strata of society that is very much interested in getting this policy revised. It may as well be that those that are addicted to this liquor drink from the beginning, before Prohibition was introduced, we may hope, may continue like that for a decade or two. But so far as the present generation is concerned, I am sure they

will never become addicted to such evil habits. This will be a blessing in disguise to the younger generations that are bound to shape.

With regard to some other points raised by the mover of this cut motion, namely, that the police people themselves are addicted to drink and that he himself advised some people, of course those that were expected to go underground for work, to drink. I would only appeal to the Hon'ble Members that—of course I never mean that they should become a spy for the Police Department or for the Government—if the Members on the other side are really interested in seeing that the Prohibition Act is effectively put into practice—and my friend Janab Imam does not say that Prohibition is bad, his objection seems to be that we have not been able to stop illicit manufacture—if there are any such instances where the guardians who are expected to see that such offences are put an end to, themselves indulge in, I give an assurance on the floor of this House that if they are brought to the notice of the Government, Government will not fail to take such action as these cases deserve.

Well, Sir, I believe my friend the mover of the cut motion has been satisfied with the working of this department, has been satisfied that the Police have been doing their very best to put down or mitigate the evil of illicit distillation. I may also bring it to his notice that in the year 1951-52, the department by way of fines has realised at least half the cost that is expected to meet the expenditure of the extra Prohibition Staff and I may assure him that Government will leave no stone unturned to make this Prohibition policy a success. I hope with this assurance my friend will be good enough to withdraw his cut motion.

SRI P. M. SWAMIDORAI.—I press the cut motion.

MR. SPEAKER.—The question is :

“That the demand be reduced by Rs. 100.”

The motion was negatived.

Need to improve the standards of Police constabulary.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—
Sir, I move:

"29. ಪೊಲೀಸು" ಎಂಬ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕ 73,83,00 ರೂಪಾಯಿಗಳ 'ಡಿಮಾಂಡ್' ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. (ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ, ದಕ್ಷತೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ).

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ವಿಶದಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೊಡನೆ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು. ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣ ಆ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು, ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 22 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ದರ್ಜೆ ಜನ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎರಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ದರೂ 1 ರೂಪಾಯಿ, 1½ ರೂಪಾಯಿ, 2 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 22 ರೂಪಾಯಿ ತಲಬಿನ ಮೇಲೆ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಜನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದವರ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಆ ಸ್ಥಳದ ಮಾಹಿತಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಕದ ಬೀದಿಯ ಹೆಸರು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. 22 ರೂಪಾಯಿ ತಲಬಿನ ಅವನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ಕರವಾದ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಕಷ್ಟವಾದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತ ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು, ಶಕ್ತಿವಂತರಾದವರನ್ನು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎನಿಸಿಕೇವಲ 22 ರೂಪಾಯಿ ತಲಬಿನ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಾವು

ಬಹಳ ನಿರಾಶರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೂಟ್ ಪಾಲಿಷ್ ಹಾಕುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದು, ಮನೆ ಕಾವಲು ಕಾಯುವುದು, ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಧವಾದ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಂಥ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತರಬೇತನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರೇಡಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರೇಡಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದು ಕೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಿಸುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಪರೇಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳು, ಎ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳುಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳಿಗೆ ಆಳು ಬೇಕೆಂದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು Post ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎನಿಸುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗೌರವವಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ದಕ್ಷತೆಗೆ ರೋಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಕೀಳ್ಮನೆಯ ಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ S.S.L.C. ಆದವರನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, 5 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ನುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವವರನ್ನು, ದೇಶದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಫಲವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿರುವುದೂ ಈ ತೀವ್ರತೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋರ್ಡು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100'.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಹಿರಿಯೂರು) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೋರ್ಡು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.)

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದೇ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು 80 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮವರು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ! ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 1,000, 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 24 ಗಂಟೆ ದುಡಿಯುವವನಿಗೆ 22 ರೂಪಾಯಿಯೆಂದರೆ ಆತ ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು? ಅವನು ಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರವೂ, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರವೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈತನಿಗೆನಾದರೂ ಕಡಮೆ ಖರೀದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ! ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಆತನು ಕಾಲೇಜು ಕೊಂಡು ಬಂದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ರಮಾಟಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಾದರೂ S.S.L.C. ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾ ವಂತರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಆ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎದ್ದೇಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಆಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರ ಗ್ರೇಡ್‌ವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ S.S.L.C. ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾದ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ 22-30 ಸಂಬಳ ಕೊಡುವಾಗ ಇನ್ನು S.S.L.C. ಪಾಸಾಗಿರುವವನು ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆರೋಚಿಸಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿ, ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri P. R. RAMAIIYA (Basavangudi).—Sir, while according my support to this cut motion I will mention one or two important points for the consideration of this House. The Police of this country have a history of their own. During the British days they were an object of terror and they were the instrument of oppression in this country. But, with the establishment of freedom and the set-up of a democratic system of Government, the Police have to change their ways. We have to help the Police, especially the Constables, to the changed ways and to adjust themselves to the new set-up. But unfortunately, Government have not seen their way to bring about the change in the material conditions and also in the conditions of training of the Police Constables. This House is, perhaps, aware that illiteracy is no bar for a Constable. But with the changing conditions and the high expectation that the people make of the Police, we want a better standard from the Constable. Therefore, it is very necessary that whatever the system of recruitment may be, better class of people should be taken to the police service and they should be given proper training.

Another point is that their material condition ought to be improved. With Rs. 22 per month it is humanly not possible for them to behave themselves like honourable men. Whatever may be the difficulties, most of the Police Constables have adjusted themselves to the new conditions. It is a duty cast upon the Government to see that the standard of these people is improved. People who have returned from foreign countries, especially from England, have told us how the Police who are called by a nick name "Cop," behave in the Metropolitan City of London. The Police there are not an object of terror. They help the children to reach their home, they help the general public and direct the people who do not know their way and do so many useful things. Also, in the democratic set-up, the duties of the Police have increased. For all these considerations I urge upon the

Government and request them to see that the material and educational conditions of the Constables are improved.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, while sympathising with the intention of the mover of this cut motion, I would most humbly beg to place the difficulties of the Government in this matter. Before I proceed further on this point I would like to make one point clear about the aspect that was raised that these Police Constables are used in the houses of these officers for some menial work, such as, boot polishing, etc. I may say that dalayaths have been sanctioned in lieu of this staff. Government have passed orders and no Police Constable will have to work in the house of any officer as an orderly. That has already been sanctioned, Sir.

A voice : Extra staff?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No extra staff. Of course, my friend the mover of this cut motion submitted that Rs. 22 per month is really a meagre amount. There are no two opinions so far as that position is concerned. That a sum of Rs. 22 per month would be hardly sufficient to make both ends meet is a matter well-known to every one. But we have to cut our coat according to our cloth. What the present financial position is and how it would work if we are to improve the standard, is a matter which we will have to take into consideration. By increasing at the rate of Rs. 5 per month the Dearness Allowance to these Constables and other minor police officials, the Government would have to pay at the rate of 8 lakhs of rupees extra per year. On the one hand I have been seeing, there is a cry: 'reduce expenditure on the Police Department'; that is the cry.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Reduce the top-heavy expenditure.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I think I made it quite clear the other day Sir, that the expenditure on the Police in Mysore State is the lowest in India, not even excluding the State of Travancore and Cochin, when you take the larger area we have to safeguard here, and I may say now.....

Sri B. HUTCHE GOWDA.—You do not take into consideration the population there.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will come to that. Please wait for the latter portion of my speech. Let him not arrive at any conclusion beforehand.

Sir, I may bring to your notice some of the latest figures for 1952-53 which I have recently collected. It will be seen that the police budget in Mysore will work out to actually 5.4 per cent of the State revenue as against 12 per cent of Madras, 11 per cent of Bombay, 14 per cent of West Bengal, 18 per cent of Uttar Pradesh, 13 per cent of Assam, 14 per cent of Orissa, 14.5 per cent of Madhya Pradesh and 13 per cent of Hyderabad. I understand in Hyderabad it is likely to go up even further. Why I am bringing all these facts for the kind notice of this House is to show how we are struggling. Let the glory go to the police man in spite of his being underfed; in spite of having to take very meagre salary, he has been magnificently discharging his duty and we should have at least a kind word for the work he has been doing. His work has multiplied. I may say, it has even increased manifold. The policeman has not only to attend to his work in that Department but also to traffic duties and several other kinds of miscellaneous work in the Civil Supplies Department. I have been bringing this to the notice of this Hon'ble House not in any spirit of unsympathy towards the intention of the mover of this cut motion, but only to say that Government will be too willing and ready to take the spirit of this cut-motion whenever our finances improve. There is also a proposal Sir, how best to reorganize the Police Department. As a matter of fact, for instance, the Sub-Inspector of Police and the Constables will be put in charge of administration in the taluk. These are the important factors in running the administration of police at the taluk levels or at the district levels. Government are at it; Government are seized of it and if nothing is done, I may only say it is

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

due to our present financial plight. It is that that is responsible and not any lack of sympathy on behalf of the Government.

I may assure the Hon'ble mover of this cut motion that the spirit underlying this cut motion is really dear to the heart of the Government and I assure him that whenever occasion arises, it will be readily taken advantage of to translate the spirit of this cut motion into practice. With this assurance, I would most humbly request the mover of the cut motion to withdraw it.

Sri K. PUTTASWAMY.—I beg leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—No, Sir, we are not for granting leave to withdraw.

Mr. SPEAKER.—But the cut motion is already withdrawn.

Efficiency of some Police Officers.

Sri T. N. MUDLIGIRI GOWDA (Kunigal).—Sir, I move:

"That the demand under the head "29. Police" for Rs. 73,83,000 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the inefficiency on the part of some Police Officers).

ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಿಷ್ಟೇ. ದೇಶಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಪಾನನಿರೋಧದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ದೇಶದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದರೋ ಅದು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನೇಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ; ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೇ ಹೋದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಫಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡು

ತ್ತೇವೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾಗಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದೆಂದೂ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟಹೆಸರು ಬರಲವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಳು ಇಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದವರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹೊರಗಡೆ ಪಕ್ಕದ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹೆಂಡಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದವು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆದ್ಯತೆವ್ಯ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬಹುದು, ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಫಲವೂ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಪರೇಟೋರ್ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಎದಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಒಪರೇಟೋರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಗಮನಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯವಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಲೋಪಗಳು ಹೋಗಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 60—70 ಜನರು ಕುಳಿತರೂ, ಕೇಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

4-30 P.M.

ಏನು ನಿಜಾಂತವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಉತ್ತಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೇ ಇವು ಎರಡು ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟದಿವಾಂಶವೆಂಟೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದಿ ಉಳಿಯಲಾರದು. ದಕ್ಷತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಅಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನು ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ, ನೌಕರನಾಗಿರ ತಕ್ಕವನು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು, ನೀತಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತು ಅತನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ, ಅತನಿಗೆ ನಾವು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು, ಅತನು ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರುವಷ್ಟನ್ನಾದರೂ, ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಿಟ್ರಿಬ್ಯೂಟೆಮೆಂಟ್ ಏನೂ ಸಫಲವಾಗದೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ತಪ್ಪಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸುಗಮವಾದ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಿಂದ ಅಡ್ಡ ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವರು ಕೊಂಡ ಉದಾರವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೆಲಸ ನಡೆಸು ವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಇನ್ನೂ ಹುರುಪಿ ನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇದು ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಒಳಸಂಗಡ. ಇದರ ಸೀತಿ ಕಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇದು ಇದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ಹೋದರೂ ಒಂದೇ. ನಿದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಗರಾಟೆ—ದೊಂಬಿ ನಡೆ ಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಲುಪಿದ 4-5 ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದು ಹೋದ ನಂತರ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರುವುದು ಸಾಧಾರಣ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹೋದಕೂಡಲೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೊಲೀಸಿ ನವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಜ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಮತ್ತು ಹೆದರಿಕೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿವೆ. ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಬಂದಿ ದೆಯೋ ಏನೋ! ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಫಿರಾದುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕು. ಅವರು ರುಜುವಾತು ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಕೇಸು ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೇಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂದ ರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಕೇಸನ್ನು ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ ರಾಗಿದ್ದು, ಆ ಕೇಸನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಆ ನಾನು—ಆ ಕೇಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರ ದಿದ್ದು ದರಿಂದಲೋ, ಏನೋ—ಆ ಕೇಸನ್ನೇ ಕಡೆಸಿಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತೆರವಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ಸರಿ

ಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯಗಳಿ ದ್ದಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಷ್ಟು ದಕ್ಷರಾಗಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಇಂದ ಹಿಡಿದು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸರ್ವವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮ ನಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಬಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೆಂದು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ ಇವರೇನು ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಹುದ್ದೆಯೇ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಾಬನ್ನೂ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಲ್ಲರು. ಬ್ರೇಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸಾಕು. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಬಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಬಸ್ ಮಾರ್ಲೆಕರಿಂದ ಒಂದು ಮಾಮೂಲಿ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕವರೆಂಬ ಪ್ರತಿತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೂಡಲೇ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡು ವಂಥ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡ ತಕ್ಕಂಥ, ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನಿತಿಮತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡಲೆ ತಕ್ಕ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಬಿಗಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ಯವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷರು, ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಕರೂ ಆಗಿ ದ್ದಾರೆ. ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥಾ ವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ? ಇಂಥ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved;

"That the demand be reduced by Rs. 100."

I have given an assurance to some of the Hon'ble Members in whose names cut motions Nos. 12 and 14 stood that they would have an opportunity to debate on the main Demand. I am

(MR. SPEAKER)

trying my best to give them a few minutes if possible. So I would request the Hon'ble Minister to reply to the cut motion now.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ಯಾಂ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತ ಮಾತನಾಡಿ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಈಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಿಂತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಸ್-ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಅವರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾಕ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಜು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ನೋಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಆ ರೀತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಸ್ಸು, ರೈಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ವಾರಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನಂತೆ ಯಾವ ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಒಡಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸರು ನಿಷ್ಣಾಂತರಾಗಿರಬೇಕು, ದಕ್ಷರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೋ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಲಿ, ನೌಕರದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಇರಲಿ, ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ 1951. 52ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ ವೆನ್ಯುಗೇಷನ್ faulty ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಡಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಆಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸಹ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇನ್ ವೆನ್ಯುಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಕೆಡಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅತಿ ವಿರಳ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೊಲೀಸು ಅಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಇಷ್ಟು ಸಮ ಜಾಯಿಷಿಯಿಂದ ನೂಕಿಕರು ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಂಕರಲಿಂಗೇಗೌಡರು.—ಪರ್ಸನಲ್ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈಗ ದಕ್ಷತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—I have finished, Sir But if you kindly permit me, I have to say one thing.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟಿ. ಎ. ಬಿಲ್ಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಸ್ ವಾರಂಟ್ ಮೊದಲಾದ ದಾಖಲೆ ಶೋಧಿಸಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಒಡಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಂಕರಲಿಂಗೇಗೌಡರು.—ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಹಿಲು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಳುವಾಗಿರುವ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆದಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇನ್ನೂ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Sri T. N. MUDLIGIRI GOWDA.—I beg leave to withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—There are only 15 minutes before us. Five minutes may be taken by one Hon'ble Member on one side and five minutes by another Hon'ble Member on the other side, and five minutes by the Hon'ble Minister for reply.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T. Narsipur).—Mr. Speaker, I beg to oppose this demand with a view just to discuss about the lowering of efficiency and demoralization in the department. While doing that, my object is just to bring to the notice of

the Government how such a thing is developing from day to day. As it is, as already expressed by several members, the Police authority is felt mostly at the taluk level and it is the Sub-Inspector and the staff below his rank that handle these cases and the work of the Police administration mostly. As it is, there is a lot of dissatisfaction amongst these ranks, *i.e.*, the Sub-Inspectorate and the ranks below him. There is, a cause for this. The cause is, as was being done previous to 1946, the non-gazetted rank list is not prepared and as such, supersession and other injustices that may be caused to an officer cannot be seen and pressed. The other thing is about the salary that is provided and the grade sanctioned for the Sub-Inspector. His grade commences with Rs. 70 and ends with 120 with a gradation scale. While a clerk is employed on a progressive scale of 60-5-90-6-150, and who in a period of 16 years earns a salary of Rs. 150, the Sub-Inspector, who handles such an important work, cannot even reach Rs. 120 perhaps in a period of 20 years. There are many instances where such increments have not been given for the last so many years. I have stated this not with a view to criticise the policy, but with a view to improve the present state of affairs and efficiency of the Sub-Inspectorate and the ranks below him. The Hon'ble Minister was pleased to state that because of the heavy cost of expenditure we are having already and with a deficit budget, it may not be possible to increase the pay and conditions of the constabulary, and also because we are having a very heavy charge for the overhead establishment. The establishment as it stands today consists of the Inspector-General of Police, three Deputy Inspectors-General, 15 District Superintendents of Police and 23 Assistant Superintendents of Police. Previously we had not these District Inspectors-General. Will it not be possible for Government to reduce these posts to the irreducible minimum and thereby give relief to the Sub-Inspectorate and the people below them.

L.A.

As regards the morale and the lowering of the efficiency, I would submit that rewards play a great part. The Hon'ble Minister knows that a group of dacoity bandits from Belgaum were operating in Chitaldrug District in 1951. The Officers and the special police force which was selected faced bullets and they were successful in driving the bandits. The bandits were caught and most of them have been imprisoned. Rewards were promised to the Inspector and officers constituting the special force. I do not know how far the Government have been able to satisfy those who faced bullets in that campaign.

As regards the undertrial prisoners, there may be certain cases wherein negligence may play havoc. I believe the Government would consider all these aspects and take such necessary action as they consider necessary to improve the morale and the standard of the Police.

More than anything else, I suggest that while giving promotion, discrimination from community to community should be avoided. The most important thing that we expect from a Police Officer is implicit obedience to orders and dash. These two things are only possible when we safeguard his rights and his place in the service.

(Sri Mulka Govinda Reddy rose).

Mr. SPEAKER.—There is no time. That is my difficulty. If the Hon'ble Member does not want the Minister to answer, he may go on. Should not at least five minutes be given to the Home Minister to reply? The Hon'ble Member may talk for two minutes after Sri Bheemappa Naik sits down.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು (ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ಅಗಲ, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಿಸುವುದೇ ಅಗಲ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಂಡಿಯಾದ ರಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ಒಂದು ಕಡೆಯೂ, ಶೇಕಡ 18 ರಂತೆ ಬಾಕಿ ಕಡೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಿವಸಕ್ಕೆ 12 ಅಣೆ ಗಂಜಿ ಕುದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು)

ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಶೇಕಡ 2½ ಮಾಡಬಹುದು ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಅದಲ್ಲ, ದಕ್ಷತೆಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು, ರಕ್ಷಣೆಹೆಚ್ಚುಬೇಕು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಎಂಬುದು ಶಾಂತಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ದಳ, ಅಂದ ದಳದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತು, ಬುದ್ಧಿ, ಶಕ್ತಿ ಇವು ಅಡಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಪಾತವಿರಬಾರದು. ಒಂದು ಸಕ್ಷದ ಕಡೆ ಭಾಗ ವಹಿಸುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೈಬಿಡುವುದು ಈ ತರಹ ನೆವೆವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಲಂಡನ್ ಪೋಲೀಸ್ ನವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೆ. ಲಂಡನ್ ನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಾಬುಲರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ತರಬೇತು ಎಂಥಾದ್ದು, ವಿದ್ಯೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ದಳವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗೆ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿತು. ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರಿಗೆ ಈಗ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪಾನಿರೋಧದ ಅಕ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತಕ್ಕ ಅನೇಕ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರವರೇ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ನವರು ಇಲ್ಲದೇ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲ್ಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ದಿಟಕ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಕ್ಷಗಳು ಒದಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಕೂಡ ಒದಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತರರಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 5-6 ಘಂಟೆ 8 ಘಂಟೆ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕವರು, 24 ಘಂಟೆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಾರರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಇವರಿಗೆ ರಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಕೆಲಸಮಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಶಿಕ್ಷೆಕೂಡ ಇದೆ. ಇವರ ದನ್ನು ಎಸ್ಪೆಷಿಯರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ತರಬೇತು ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಕ್ಷೀರುಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಳವು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ಕಳವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಖಾನಿ,

ದರೋಡೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲವು ವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದರ ಕಡೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಏನು ವರ್ಧೋರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತರಬೇತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಟಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಸಹ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ದಿವಸಕ್ಕೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 92 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವರು ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೂಡ ದಾಮಾಪಾ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಆಫಲಿವಿಂಗ್ ರೆಕೃತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವೊತ್ತು ರೆಕೃ ಹಾಕಿದರೆ ನಾವು ಅವನ ಗಂಜಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಉಟಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು.—ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—That point is over. The Hon'ble Member need not answer.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ತರಬೇತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ತರಬೇತು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಕೇಳಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುವವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ದುಡ್ಡೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿನಿಮಂ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇರಬೇಕು. ಈಗಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ತೆಗೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಮದರಾಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೂ ನಮ್ಮವರು ಕೊಡುವ ಎವಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶಸೇವೆಯೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯಿರಬೇಕು, ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 100 ಸ್ವೇಲ್ಡ್ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲುಗಳಿದ್ದಾರೆ, 99 ಸಾವಿರ ಜೀದರ ಮೈಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, 1/3 ಭಾಗ ಇರತಕ್ಕ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪರೈಂಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಶಾಂತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಜನ ನಂಬುವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಇವರ ಅಭ್ಯಾಸದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Sri B. Gopala Gowda rose).

Mr. SPEAKER.—I am going to give the Hon'ble Member two minutes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Then I will not have even one minute.

Mr. SPEAKER.—If Sri Gopala Gowda does not exceed two minutes he may speak.

Sri S. GOPALA GOWDA.—No.

(Sri S. Gopala Gowda then walked out of the Assembly Hall).

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, Sri Srinivasa Iyengar referred to important issues. He said that Government should not take to supersession, etc., and that it would lead to demoralisation in the department. I may at once assure him that except for a valid cause there can be no such thing as supersession in the department and the departmental rules will be strictly adhered to.

He raised another issue and that is with regard to the salaries of Sub-Inspectors. Government have taken up the question and are at it. The proposals for revision of pay of Sub-Inspectors are under the scrutiny of Government and they have been referred to the Accountant-General and an early decision is likely to be taken in this matter. With regard to D. I. G.'s I may say that it is not possible to reduce them in the present set-up.

A point was raised as to what Government have done with regard to giving rewards to those that successfully prosecuted the detected cases. I may bring it to the notice of the House that the question of awarding rewards will be taken up after the cases have been finally disposed of.

One other pertinent point was raised, viz., that communal considerations should not weigh with this Government in the matter of promotion and other matters. I may at once assure my friend that Government will not take into consideration the question of community or other things. There are only two considerations and there are only two communities so far as the Police Department is concerned; one is efficient community and the other is inefficient community. Whoever is efficient will be encouraged. Whoever is inefficient and otherwise incapable of discharging his duties will not be tolerated in the department (Hear, hear). I hope my friend will dispel all doubts and fears if he has in his mind that communal considerations will weigh with this Government in this department. Of course much as I sympathise with the expressions of my friend Sri A. Bheemppa Naik, I may assure him that I will be waiting for the earliest opportunity to translate into action the desires and the ideals i.e. advocated before this House for the benefit of the Police Department.

5 P.M.

I thank the House for having given me an opportunity to express the difficulties of the department and I hope I will be able to give a good account of it when another occasion arises.

Mr. SPEAKER.—The question is:—

“That a sum not exceeding Rs. 73,83,000 be granted to the Government to complete the sum necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1953, in respect of ‘Police.’”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now stand adjourned and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Three Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock, on Saturday, 5th July 1952.